

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/88/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1315201502
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Jahnová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1315201502.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Jahnovej a členiek senátu JUDr. Michaely Královej a JUDr. Nadeždy Wallnerovej v spore žalobkyne: U. Z., predtým M., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, P. Ú., zastúpená: Advokátska kancelária Martišková & partners, s.r.o., so sídlom Dona Sandtnera 23, Pezinok, proti žalovaným: 1/ M. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. XX, F., 2/ V. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. XX, F., o určenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp.zn. B3-11C/60/2015, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III, zo dňa 17. marca 2023, č.k. 11C/60/2015-265, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava III, zo dňa 17. marca 2023, č.k. 11C/60/2015-265 potvrdzuje.

II. Žalovaní 1/ a 2/ majú nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava III rozsudkom zo dňa 17. marca 2023, č.k. 11C/60/2015-265 žalobu žalobkyne zamietol a žalovaným 1/, 2/ náhradu trov konania nepriznal. Aktuálne, po zrušení Okresného súdu Bratislava III je vec vedená na Mestskom súde Bratislava IV, pod sp.zn. B3-11C/60/2015.

2. Žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 02.02.2015 domáhala voči žalovaným 1/, 2/ určenia neplatnosti odstúpenia od inominátnej zmluvy zo dňa 25.11.2002 uzavretej medzi žalobkyňou a jej manželom U. M. na jednej strane a žalovanými 1/, 2/ na strane druhej, uskutočnené žalovanými 1/, 2/ listom zo dňa 18.02.2014. Skutkovo žalobkyňa odôvodnila žalobu tým, že dňa 25.11.2002 bola medzi ňou a jej manželom U. M. na jednej strane a žalovanými 1/, 2/ na strane druhej uzavretá inominátna zmluva, ktorej predmetom bola: - úprava spoluvlastníckych podielov na spoločných častiach a zariadeniach rodinného domu s dvoma bytovými jednotkami so súp. č. XXXX na Š. XX v F. na parcele reg. „N.“ parc. č. XXXX/X, zapísanom na LV č. XXXX kat. úz. F., - úprava spoluvlastníckych podielov na pozemkoch reg. „N.“, parc. č. XXXX/X zast. plochy a nádvoria o výmere XXX m2 zapísanom na LV č. XXXX kat. úz. F. a parc. č. XXXX/X zast. plochy a nádvoria o výmere XX m2 zapísanom na LV č. XXXX kat. úz. F., - výmaz garáže súp. č. XXXX nachádzajúcej sa na parcele č. XXXX/X zapísanej na LV č. XXXX kat. úz. F., - zápis bytu č. X v dome so súp. č. XXXX na Š. XX v F. na parcele reg. „N.“ parc. č. XXXX/X zast. plochy a nádvoria o výmere XXX m2 zapísanom na LV č. XXXX kat. úz. Senec a po výmaze garáže aj na parcele č. XXXX/X zast. plochy a nádvoria o výmere XX m2 zapísanom na LV č. XXXX kat. úz. F., ktorý byt vznikol na základe kolaudačného rozhodnutia vydaného Okresným úradom F., odbor životného prostredia č. Ž.-X.. XXXX-XX-D. zo dňa 25.09.2002 (ďalej aj ako „inominátna zmluva“). Uviedla, že listom zo dňa 18.02.2014 oznámili žalovaní 1/, 2/ žalobkyňi a jej manželovi odstúpenie od predmetnej inominátnej zmluvy z dôvodu porušenia čl. V zmluvy, a to odmietnutie podieľať sa na

údržbe spoločných častí domu a na odstraňovaní následkov kalamity a podobných škôd vzniknutých na spoločných častiach domu žalobkyne s poukazom na § 39, § 48, § 49, § 49a Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“). Odstúpenie od zmluvy zaslali žalovaní aj Okresnému úradu Senec, katastrálny odbor, ktorým požadujú na základe záznamového konania č. K.-XXXX/XXXX navrátenie do pôvodného stavu, a teda zápis ich vlastníctva k bytovej jednotke č. 2 ako pôvodných vlastníkov. Žalobkyňa uviedla, že zaslala Okresnému úradu Senec, katastrálny úrad vyjadrenie zo dňa 24.04.2014, ktorým žiadala nevykonať záznam v konaní č. Z-1136/2014 v zmysle § 36 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z.z. v dôsledku nespôsobilosti listiny a aby postupoval podľa § 36a zákona č. 162/1995 Z.z., z ktorého dôvodu Okresný úrad Senec, odbor katastrálny vyzval žalobkyňu na doplnenie podania zo dňa 12.12.2014 a na predloženie v lehote 60 dní rovnopisu príslušnej žaloby o neplatnosť jednostranného úkonu účastníčky inominátnej zmluvy na súde. Súd prvej inštancie uviedol, že nakoľko žalobkyňa namieta platnosť odstúpenia žalovaných 1/, 2/ od predmetnej inominátnej zmluvy, domáhala sa jej neplatnosti podanou žalobou na súde.

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovenia § 48 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, 2, § 137 písm. c), § 217 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj CSP) a žalobu zamietol pre nedostatok vecnej pasívnej legitímácie v spore. Súd prvej inštancie zdôraznil, že v označenej veci sa žalobkyňa podanou žalobou domáhala určenia neplatnosti odstúpenia žalovaných 1/, 2/ od inominátnej zmluvy zo dňa 18.02.2014, ktorá bola uzavretá dňa 25.11.2002 medzi žalovanými 1/, 2/ na jednej strane a žalobkyňou a U. M. na strane druhej a jej predmetom bola úprava spoluvlastníckych podielov na spoločných častiach a zariadeniach rodinného domu s dvomi bytovými jednotkami súp. č. XXXX na pozemkoch parc. č. XXXX/X a XXXX/X kat. úz. F., zapísaného na LV č. XXXX, ako i úprava spoluvlastníckych podielov k týmto pozemkom zapísaným na LV č. XXXX kat. úz. F., ako i výmaz garáže súp. č. XXXX na parc. č. XXXX/X a zápis bytu č. X súp. č. XXXX na parc. č. XXXX/X a po výmaze garáže aj parc. č. XXXX/X kat. úz. F., ktoré nehnuteľnosti mali byť nadobudnuté v prospech žalovaných 1/, 2/ a samostatne v prospech žalobkyne a jej, v tom čase manžel U. M.. Ďalej uviedol, že listom zo dňa 18.02.2014 odstúpili žalovaní 1/, 2/ od tejto inominátnej zmluvy, čo oznámili Katastrálnemu úradu v Bratislave, Správe katastra Senec. Na predmetnom LV bol vykonaný záznam č. K.-XXXX/XXXX z dôvodu prebiehajúceho konania na tunajšom súde pod sp.zn. 11C/60/2015. Súd prvej inštancie poukázal na to, že ako vyplýva z predmetnej inominátnej zmluvy zo dňa 25.11.2002, zmluvnými stranami boli okrem žalovaných 1/, 2/ na jednej strane a žalobkyne aj jej v tom čase manžel U. M., nar. XX.XX.XXXX, voči ktorému sa žalovaní 1/, 2/ taktiež dovolali odstúpenia od predmetnej inominátnej zmluvy. Súd prvej inštancie skonštatoval, že žalobkyňa už pri podaní žaloby na súd neoznačila všetkých spoluvlastníkov predmetných nehnuteľností, ktorých sa týkalo odstúpenie od predmetnej zmluvy a voči ktorým bolo zo strany žalovaných uplatnené právo odstúpenia od tejto zmluvy. Súd prvej inštancie mal z príslušného LV a inominátnej zmluvy preukázané, že predmetnú inominátnu zmluvu uzatvárali okrem žalobkyňou označených sporových strán aj U. M., ktorý však žalobkyňou nebol uvedený či už na strane žalobcu alebo žalovaného aj napriek tomu, že bol účastníkom predmetnej inominátnej zmluvy zo dňa 25.11.2002 a práve žalovaní 1/, 2/ sa odstúpenia od tejto zmluvy dovolali aj voči nemu. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že sa jednoznačne jedná o nútené spoločenstvo, kedy je potrebné žalovať všetkých účastníkov právneho úkonu, ktorého sa odstúpenie od zmluvy týka, nakoľko ak U. M. nie je zo strany žalobkyne žalovaný, rozsudok vyhlásený súdom by sa ho vôbec netýkal a voči nemu by rozsudok nebol právne účinný, navyše, keď sú predmetné nehnuteľnosti, ktoré tvorili predmet inominátnej zmluvy, stále v bezpodielovom spoluvlastníctve žalobkyne a U. M.. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobkyňa v konaní neoznačila všetkých účastníkov predmetnej inominátnej zmluvy, voči ktorej sa v zmysle ustanovenia § 48 OZ žalovaní 1/, 2/ dovolali odstúpenia, súd prvej inštancie v zmysle § 78 ods. 1, 2 CSP žalobu zamietol pre nedostatok vecnej pasívnej legitímácie v spore. Z tohto dôvodu nepovažoval súd prvej inštancie za potrebné zaoberať sa skutkovou stránkou veci týkajúcou sa otázok dôvodnosti odstúpenia od inominátnej zmluvy žalovanými. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj CSP) tak, že s poukazom na čl. 17 CSP nepriznal žalovaným 1/, 2/, ktorí boli v konaní úspešní, právo na ich náhradu voči žalobkyňi, nakoľko z obsahu spisového materiálu súd prvej inštancie zistil, že týmto žiadne trovy nevznikli (ak vznikli za poštovné, tak tieto boli absolútne nedôvodné a neúčelné).

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie, z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), h), CSP. Žalobkyňa sa s právnou argumentáciou súdu prvej inštancie nestotožňuje a považuje jeho rozhodnutie za nesprávne, nezákonné a arbitrárne, nakoľko nesprávne aplikoval právne ustanovenia CSP na skutkový a právny stav prejednávanej veci. Žalobkyňa dala do pozornosti, že uvedeným konaním sa domáhala neplatnosti odstúpenia od zmluvy, ktoré vykonal

žalovaní voči nej a jej ex manželovi pánovi U. M., t.j. uvedený úkon smeroval zo strany žalovaných a tento úkon nebol vykonaný zo strany pána U. M.. Uvedené odôvodnila tým, že o nútené procesné spoločenstvo pôjde vtedy, keď priamo zo zákona alebo z povahy veci z hľadiska vecnej legitímácie je nevyhnutné, aby v konaní vystupovalo spoločenstvo, inak povedané, existencia spoločenstva je v tomto prípade vynútená hmotnoprávnou úpravou. Poukázala na to, že v prípade žaloby o neplatnosť právneho úkonu sa vyžaduje, aby na strane žalovaných vystupovali všetci účastníci dotknutého právneho úkonu. Argumentuje, že dotknutým právnym úkonom je odstúpenie od inominátnej zmluvy zo dňa 25.11.2002, ktoré vykonali žalovaní, preto podľa žalobkyne nemožno hovoriť o absencii pasívnej vecnej legitímácie z dôvodu núteného procesného spoločenstva z dôvodu absencie pána U. M., ako by tomu bolo v tom prípade, ak by sa jednalo o neplatnosť zmluvy ako takej, kedy by mal byť žalovaným aj pán U. M., ako účastník zmluvy (právneho úkonu), čím by sme potom v danom prípade mohli hovoriť o založení núteného procesného spoločenstva na strane žalovaných v súlade s ustanovením § 78 CSP. Žalobkyňa zdôraznila, že nositeľom subjektívnej povinnosti v tomto konaní ako účastníci úkonu odstúpenia od zmluvy sú jednoznačne žalovaní. Súdu prvej inštancie vytkla, že túto povinnosť prisúdil aj pánovi U. M. titulom núteného procesného spoločenstva, a to z dôvodu jeho účasti v inominátnej zmluve zo dňa 25.11.2002. Žalobkyňa má za to, že nútené procesné spoločenstvo na strane žalovaných a pána U. M. však súd prvej inštancie žiadnym relevantným spôsobom neodôvodnil, pričom nemožno opomenúť fakt, že nie každé nerozlučné procesné spoločenstvo musí byť aj svojou povahou spoločenstvom núteným. Podľa žalobkyne, len samotná absencia pána U. M. ako účastníka konania, ktorý síce bol zmluvnou stranou inominátnej zmluvy zo dňa 25.11.2002, (sám sa nedovoľoval neplatnosti tejto zmluvy) nemôže zakladať nútené procesné spoločenstvo so žalovanými v tomto konaní. Podľa názoru žalobkyne, absencia pána U. M. v konaní a výklad ustanovenia § 78 CSP s jeho postavením na strane žalovaných zo strany súdu prvej inštancie absolútne popiera základnú premisu a právnu definíciu pasívnej vecnej legitímácie. Následne poukázala aj na to, že nemožno opomenúť ani skutočnosť, že pán U. M. podal návrh na pristúpenie do konania na strane žalobcu (a to opakovane, či už podľa právnej úpravy v čase podania žaloby podľa OSP, ako aj podľa novej právnej úpravy CSP), nakoľko poukazoval práve na skutočnosť, že ako účastník zmluvy má byť účastníkom konania na strane žalobcu, pričom vo svojich podaniach priamo nevyjadril súhlas, resp. nesúhlas s odstúpením od zmluvy, ale iba vôľu byť účastníkom konania na strane žalobcu. Žalobkyňa má za to, že nakoľko sa súd musí riadiť dodnes platnou zásadou rímskeho práva „iura novit curia“ (súd pozná právo), aj napriek nesúhlasu žalobcu so vstupom pána U. M. do konania (z dôvodov uvedených v jeho podaniach), mal v kontexte odôvodnenia svojho meritórneho rozhodnutia, súd prvej inštancie rozhodnúť o vstupe pána U. M. do konania, ak mal teda zato, že medzi účastníkmi konania existuje také procesné spoločenstvo, ktoré si vyžaduje jeho účasť v konaní. Žalobkyňa zhrnula, že v nadväznosti na zamietnutie vstupu pána U. M. do konania, možno postup súdu prvej inštancie v kontexte jeho rozhodnutia teda hodnotiť ako procesné pochybenie, ktoré spôsobilo takú vadu v konaní, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej. Navyše, z časti odôvodnenia rozhodnutia podľa žalobkyne vyplýva, že sám súd prvej inštancie sa v podstate ani nevysporiadal s otázkou, či mal byť pán U. M.Č. na strane žalobcu resp. žalovaných, teda jeho rozhodnutie môže pôsobiť v tejto časti aj zmätočne. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil vec na nové prejednanie, alebo aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil.

5. Žalovaní 1/ a 2/ vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne odvolacie dôvody označili za neidentifikovateľné. K vecnej legitímácii v spore uviedli, že nejeden judikát identickú situáciu rieši. Poukázali na to, že žalobkyňa ako jediná má dispozičné právo k žalobe, teda môže žalobu meniť, dopĺňať, a keďže tak neurobila, súd prvej inštancie nemal inú možnosť ako rozhodnúť tak ako rozhodol. Majú za to, že v procese odstúpenia od zmluvy po podanie samotnej žaloby žalobkyňou, p. U. M. sám definoval svoj postoj tým, že na výzvu katastra nehnuteľností žalobu nepodal, t.j. možno predpokladať jeho súhlas s predmetným odstúpením. K petitu odvolania žalobkyne uviedli, že je podľa ich názoru nevykonateľný. Žalovaní 1/ a 2/ sa nestotožňujú ani s jedným tvrdením žalobkyne a odvolanie ako celok považujú za zmätočné a právne irelevantné, navrhujú preto odvolanie zamietnuť v celom rozsahu.

6. Žalobkyňa vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaných 1/ a 2/ uviedla, že z dôvodu hospodárnosti konania sa nebude k veci vyjadrovať.

7. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

8. V posudzovanej veci z verejne prístupného výpisu z katastra nehnuteľností pre katastrálne územie F., listu vlastníctva č. XXXX vyplýva, že na základe inominátnej zmluvy č. X. XXXX/XXXX (bolo k rodinnému domu s dvomi bytmi, zapísané k bytu č. X, na P. poschodí bezpodielové spoluvlastníctvo žalovaných a k bytu č. X, mezanín, zapísané bezpodielové spoluvlastníctvo žalobkyne a U. M.). Zo skutkových zistení súdu prvej inštancie vyplýva, že označenú zmluvu uzavreli jej účastníci dňa 25.11.2002 a jej predmetom bola úprava spoluvlastníckych podielov na spoločných častiach a zariadeniach rodinného domu s dvomi bytovými jednotkami so súpisným číslom XXXX na Š. ulici č. XX v F. na parcele reg. „, parc. č. XXXX/X, zapísaný na LV č. XXXX kat. úz. F., - úprava spoluvlastníckych podielov na pozemkoch reg. „, parcela č. XXXX/X zast. plochy a nádvoria o výmere XXX m² zapísaná na LV č. XXXX kat. úz. F. a parcela č. XXXX/X zast. plochy a nádvoria o výmere XX m² zapísanom na LV č. XXXX kat. úz. F., ďalej výmaz garáže súp. č. XXXX nachádzajúcej sa na parcele č. XXXX/X zapísanej na LV č. XXXX kat. úz. F., a zápis bytu č. X v dome so súp. č. XXXX na Š. XX v F. na parcele reg. „, parc. č. XXXX/X zast. plochy a nádvoria o výmere XXX m² zapísaný na LV č. XXXX kat. úz. Senec a po výmaze garáže aj na parcele č. XXXX/X zast. plochy a nádvoria o výmere XX m² zapísanej na LV č. XXXX kat. úz. F., ktorý byt vznikol na základe kolaudačného rozhodnutia vydaného Okresným úradom Senec, odbor životného prostredia č. Ž.-X.. XXXX-XX-D. zo dňa 25.09.2002. Listom zo dňa 18.02.2014 žalovaní oznámili žalobkyňu a U. M., že od predmetnej zmluvy odstupujú. Odstúpenie od zmluvy bolo Okresným úradom Senec, katastrálnym odborom prijaté dňa 21.02.2014 pod číslom konania K.-XXXX/XX. V súvislosti s týmto katastrálnym konaním začal na základe žaloby žalobkyne spor o určenie platnosti predmetného odstúpenia žalovaných od označenej inominátnej zmluvy (žalobkyňa vyhovela odkazu/poučeniu katastrálneho úradu; katastrálny úrad nekonkretizoval druh/obsah žaloby).

9. Následkom platného odstúpenia od zmluvy je skutočnosť, že sa zmluva zrušuje od samého počiatku (pokiaľ sa zmluvné strany nedohodli inak). V právnych vzťahoch účastníkov zmluvy nastáva voči všetkým jej účastníkom právny stav, ako keby k uzavretiu zmluvy nedošlo. Uvedené znamená, že žalobkyňou požadované určenie sa dotýka hmotnoprávneho vzťahu založeného inominátnou zmluvou zo dňa 25.11.2002. Na strane žalobkyne predmetná zmluva upravuje právny vzťah k nehnuteľnostiam, ktoré má v bezpodielovom spoluvlastníctve s U. M. (tiež účastníkom inominátnej zmluvy). Súd prvej inštancie postupoval správne, pokiaľ vzhľadom na okruh subjektov tohto sporu posudzoval otázku, či vôbec môže o veci konať, pretože požadované rozhodnutie má mať dôsledky spojené so zápisom v katastri nehnuteľnosti. Vo veciach, v ktorých je riešená otázka spojená s určením hmotnoprávneho vzťahu totiž súdna prax ustálila, že v konaní musia vystupovať všetci účastníci hmotnoprávneho vzťahu. Vyplýva to jednak z procesných ustanovení o záväznosti rozsudku (§ 228 odsek 1 CSP) a jednak z práva zmluvných strán, aby ako subjekty v spore mali zaručené prostriedky na uplatnenie svojich práv. Žalobkyňa spochybňuje záver súdu prvej inštancie o zmietnutí žaloby súdom prvej inštancie z dôvodu nedostatku vecnej legitímácie, teda že subjektmi sporu nie sú všetci účastníci, ktorí uzavreli inominátnu zmluvu, ktorému záveru však nie je čo vytknúť.

10. Preskúmaná žaloba je žalobou určovacou, pretože žalobkyňa sa domáha určenia platnosti právneho úkonu, ktorá v čase začatia súdneho sporu (dňa 02.02.2015) bola upravená v ustanovení § 80 písmeno c) zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku. Predpokladom určovacej žaloby je, že strany sporu majú vecnú legitímáciu, a že na požadovanom určení je daný naliehavý právny záujem. Vecnú legitímáciu má ten, kto je účastníkom právneho vzťahu alebo práva, o ktorom sa v spore koná, alebo ten, koho právnej sféry sa sporný vzťah alebo právo týka. Nedostatok vecnej legitímácie ako aj nedostatok naliehavého právneho záujmu je dôvodom pre zamietnutie žaloby. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 3MCdo/5/2010 so záverom, že „...Pred posúdením vecnej opodstatnenosti podanej žaloby v prípade, že sa žalobou uplatní nárok na určenie neplatnosti právneho úkonu v zmysle § 80 písm. c) O.s.p. je potrebné skúmať, či sú splnené podmienky vecnej legitímácie a teda, či sú stranami sporu (účastníkmi konania všetky subjekty, ktoré tvoria nerozlučné spoločenstvo). Konania o určenie, že určitý právny úkon je neplatný sa musia zúčastniť všetci účastníci tohto právneho úkonu, o platnosti ktorého sa v konaní má rozhodnúť. Jedná sa o nerozlučné spoločenstvo účastníkov, pričom právne dôsledky rozhodnutia sa týkajú všetkých spoločníkov a dôsledky nerozlučného spoločenstva vyplývajú z hmotnoprávneho vzťahu účastníkov bez zreteľa na ich vôľu. Ide preto o nútené spoločenstvo a rozsudok týkajúci sa ich spoločných práv a povinností sa v zmysle § 91 ods. 2 OSP musí týkať všetkých účastníkov nerozlučného spoločenstva.“

11. Predmetný spor sa primárne dotýka aj U. M.Č., ktorý je tiež účastníkom právneho vzťahu, o ktorý v predmetnej veci ide, a to aj s prihliadnutím na to, či žalobkyňou uplatnený nárok (neplatnosť odstúpenia od zmluvy) U. M. uznáva alebo neuznáva, pretože aj jemu svedčí podľa stavu v katastri nehnuteľnosti zápis vlastníckeho práva na základe inominátnej zmluvy, ktorá má byť v dôsledku odstúpenia od zmluvy zrušená. Vzhľadom na právne a evidenčné účinky zápisu vlastníckych vzťahov v katastri nehnuteľnosti sa zápisom urobeným na základe súdneho výroku o určení dokončuje proces odstránenia neistoty právneho vzťahu. Aby súdny výrok túto podmienku splnil, musí podchytiť celý obsah hmotným právom určeného vzťahu, čo predpokladá, že má byť záväzný pre všetkých jeho účastníkov. To môže byť naplnené len vtedy, keď sú všetci účastníci hmotného právneho vzťahu subjektmi príslušného sporu, pretože výrok právoplatného rozsudku je záväzný len pre subjekty sporu (§ 228 odsek 1 CSP). Záver súdu prvej inštancie, že úspešné uplatnenie určovacej žaloby žalobkyne v tomto prípade predpokladá účasť U. M., ako bezpodielového spoluvlastníka nehnuteľnosti, od ktorého spoluvlastníctva žalobkyňa odvodzuje svoju aktívnu legitimáciu, či už v jeho účasti na strane žalobkyne alebo žalovaných je preto správny. Ochrana bezpodielového spoluvlastníctva prislúcha obidvom manželom, či už spoločne alebo jednotlivo, keďže každý z nich má vlastnícke právo k celej nehnuteľnosti, preto aj jeden z nich môže podať určovaciu žalobu spojenú s majetkom v bezpodielovom spoluvlastníctve, avšak ak výrok rozsudku má mať dôsledky viažuce sa k zápisu do katastra nehnuteľností, musí sa sporu zúčastniť aj U. M., pretože výrok rozsudku sa bude dotýkať aj jeho práv. V opačnom prípade, by sa mohlo stať, že by v inom spore s čiastočne odlišným okruhom subjektov mohol dosiahnuť iné určenie.

12. Ak nechce niektorý z účastníkov právneho vzťahu v spore vystupovať, alebo prezentuje nesúhlasný postoj voči postoju svojho spoluvlastníka, potom sa musí sporu zúčastniť ako jeho protistrana, v tejto veci ako žalovaný. Spor o určenie neplatnosti právneho úkonu je sporovým konaním, ktorého subjektmi sú žalobca a žalovaný. Súd v spornom konaní z úradnej povinnosti okruh jeho subjektov neurčuje, tento okruh vymedzuje žalobca žalobou. Súd nemôže konať s iným žalovaným, ako žalobou označeným žalovaným a ani po začatí konania k zmene účasti subjektov nedáva podnet. Žalobkyňa preto nedôvodne súdu prvej inštancie vytyka, že súd mal sám rozhodnúť o vstupe U. M. do konania, pretože takýto postup by odporoval právnej úprave. Žalobkyňa v spore nič nebránilo, aby postupom podľa § 92 odsek 1 OSP, respektíve § 79 CSP rozšírila žalobu aj proti U. M. na strane žalovaných. Pokiaľ žalobkyňa súdu prvej inštancie vytyka, že U. M. nepribral do konania ako vedľajšieho účastníka/intervenienta, upozorňuje odvolací súd na to, že v takomto postavení pristupuje subjekt do konania buď na základe vlastného podnetu, alebo na základe podnetu niektorej zo strán sporu a prípadná výzva ďalšej osobe na vstup do konania je súdom robená sprostredkované iba na základe tohto podnetu subjektu sporu, pričom v okolnostiach tejto veci žalobkyňa s vedľajšou účasťou U. M. na jej strane nesúhlasila.

13. Vzhľadom na procesný stav veci, nie je možné ani konštatovať, žeby rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo rozhodnutím prekvapivým, ako to tvrdí žalobkyňa, pretože žalovaní už vo vyjadrení k žalobe zo dňa 01.07.2015 (č.l. spisu - 31) výslovne namietali nedôvodnosť žaloby prostredníctvom argumentácie o nutnej účasti U. M. v spore, čím spochybnili nevyhnutný predpoklad prípustnosti žaloby žalobkyne, s ktorou otázkou sa súd prvej inštancie musel prednostne vysporiadať. Z obsahu spisu nevyplyva, žeby žalobkyňa nemala možnosť na predmetnú námietku reagovať.

14. Na základe uvedeného je potrebné v preskúmvanej veci uzavrieť, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom pre zistenie skutočností rozhodujúcich pre posúdenie dôvodnosti žaloby, dospel k správneému záveru, že žalobu je potrebné zamietnuť pre nedostatok vecnej legitímácie, pretože sa sporu nezúčastnili všetci účastníci hmotnoprávneho vzťahu založeného inominátnou zmluvou zo dňa 25.11.2005, od ktorej zmluvná strana (žalovaní) odstúpila, čím sa stalo nadbytočným posudzovať vecnú opodstatnenosť žaloby. Rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny a odvolací súd tento rozsudok postupom podľa § 387 odsek 1 CSP potvrdil. Odvolací súd v tejto súvislosti pripomína, že nie je prekážkou rozsúdenej veci pre novú určovaciu žalobu, ak dôvodom zamietnutia bol len nedostatok vecnej legitímácie v spore.

15. Žalovaní boli v odvolacom konaní plne úspešní, preto odvolací súd o nároku na náhradu trov odvolacieho konania v zmysle § 255 ods. 1 CSP rozhodol tak, že im tento nárok priznal v celom rozsahu. O výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

16. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 CSP).

(1) Dovolanie podľa § 421 odsek 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).